

הצעות לפעילות בכיתה סביב הספר:

מסעדה בקצה הקוטב

כתבה: נורית זרחי, איירה: ענת ורשבסקי

מורים יקרים,

יצירה היא חלק מרכזי בחיינו ובאה לידי ביטוי באינספור רגעים: אנחנו מציירים, כותבים, מבשלים ואופים. יצירה מתבטאת גם ברעיונות שלנו ובאופן בו אנו פותרים בעיות. הפינגווינים שבסיפור יוצרים יצירה מקורית משלהם – פינגבינה – פינגבינה. הפינגווינים בטוחים ביצירה שיצרו, המעין טעים להם מאוד, אבל לא כולם חולקים איתם את ההתלהבות. האם כולם צריכים לאהוב את אותם הדברים? איך דעות הזולת משפיעות על הטעם שלנו - ולא רק באוכל? וכיצד אנחנו מודדים את ערך היצירה שלנו? האם שביעות הרצון האישית שלנו מספיקה? מתי אנחנו מחפשים את חוות דעתם של אחרים? למען מה ובשביל מי אנחנו יוצרים?

יש על מה לדבר

טעם של פינגבינה:

נורית זרחי בחרה להשאיר פרטים רבים מהסיפור לדמיונם של הקוראים. לאחר הקריאה המשותפת נסו לשער עם התלמידים: למה לדעתכם האחים מחליטים לפתוח מסעדה? האם זו הפעם הראשונה שהם מכינים פינגבינה? מה דעתם על מסעדה שמגישה רק מאכל אחד, ללא אפשרות לבחור בתוך תפריט? ומסקרן לדעת - איזה טעם יש לתבשיל פינגבינה? האם הוא מתוק, מלוח, אולי חריף?

"אם אין אני לי מי לי?" (בחיבור לנושא השנתי: שומרים על אחדות- שומרים על ייחודיות)

תבשיל הפינגבינה לא טעים כלל לאורחים הראשונים, וטעים מאוד לפינגווינים עצמם וגם לאורחים שמגיעים מאוחר יותר. אפשר לשוחח עם הילדים: האם יש משהו בעולם שטעים לדעת כולם? האם חשוב שכולם יאהבו את אותם הדברים? האם גם לכם קרה שמצא חן בעיניכם משהו ובעיניי אחרים לא? איך הרגשתם? עד כמה חשוב לנו שמהו אחר יעריך את היצירה שלנו?

המשך בעמוד הבא <<

יזמים צעירים!

כדאי לשאול את התלמידים: האם גם לכם היה פעם רעיון מיוחד? איך הוצאתם אותו לפועל? האם יש לכם רעיון שהייתם רוצים לממש ועוד לא ניסיתם? את מי הייתם רוצים לשתף ברעיון שלכם? אפשר להקדיש פינה בכיתה לרעיונות חדשים וליזמות של התלמידים.

עבודת צוות

הכנת הפינגבינה דורשת מאמץ ושיתוף פעולה של האחים. באמצעות הטקסט והאיורים כדאי לבחון יחד את התהליך שעוברים האחים בסיפור. כיצד הם עוזרים אחד לשני ועובדים יחד כדי לפתוח את המסעדה? איך הם מתמודדים עם האכזבה אחרי קבוצת הסועדים הראשונה? בקשו מהילדים דוגמאות מחיי הכיתה ומן המשפחה לשיתוף פעולה ולאחריות משותפת.

הצעות לפעילות בכיתה

בונים בקוטב

התלמידים יכולים ליצור דגמים למסעדה בקצה הקוטב, תוך שימוש בחומרים המדמים את האקלים בקוטב. אפשר לבנות איגלו ב"לבנים" ממרשמלו לבן, עיגולי צמר גפן או קוביות סוכר. סביב הדגם ניתן לפזר מלח גס, קצפת או קצף גילוח. ניתן גם ליצור פינגווינים באמצעות פלסטלינה או גילי נייר. התלמידים יוכלו לבחור שם למסעדה שלהם ולהכין לה שלט ומפת הגעה.

מה מתבשל?

שלושת האחים הפגינו יחד עבודת צוות ושיתוף פעולה. תוכלו לחלק את הכיתה לקבוצות של שלושה. על כל שלישייה לבחור מאכל שמקובל על כל הקבוצה, להכין אותו יחד ולהגיש אותו לחברי הכיתה. כדאי לשאול את הילדים, האם היה קשה להחליט על מאכל אחד שמקובל על כולם? הקבוצות יכולות להציג בפני הכיתה את תהליך בחירת המאכל ואת אופן הכנתו. אפשר לקבץ את המתכונים של כל השלישיות ולהדפיס ספר מתכונים כיתתי.

הקוטב הדרומי

האם התלמידים יודעים היכן נמצאים הקוטב הצפוני והדרומי? אפשר להביא לכיתה מפה או גלובוס, להצביע על שני הקטבים ועל יבשות וימים, וללמוד על האקלים ותנאי המחיה בקוטב, על החי והצומח - וכמובל על פינגווינים. תוכלו לבקש מהתלמידים לשער, איך אפשר להגיע לקוטב הדרומי? כמה זמן אורכת הנסיעה?

[המשך בעמוד הבא <<](#)

קומיקס (עלילון)

תוכלו ליצור עם התלמידים סיפור קומיקס כיתתי ענק ומשותף. פורשים על הרצפה גליונות נייר או גליל נייר ארוך ומחלקים אותו למשבצות. מחברים יחד סיפור קצר וכותבים את הכותרות שלו בכל משבצת. כעת תנו לכל זוג ילדים לאייר ולכתוב חלק מהסיפור בתוך משבצת. כדאי להסביר לתלמידים שהדמויות בקומיקס נוכחות באירוע ולכן השפה מדוברת ובועות הדיבור הן מרכזיות.

חגיגה של סיפור טוב

"מסעדה בקצה הקוטב" הוא הספר הראשון לשנה זו מספריית פיג'מה, וזו סיבה למסיבה! הזמינו את ההורים לפתיחה חגיגית של התכנית ולפעילות קריאה משותפת. בהשראת הסיפור אפשר להקים מסעדה בכיתה ולהגיש בה מאכלים אהובים על הילדים. התלמידים יכולים לענוב עניבות פפיון (תלבושת מתאימה למלצרים ולפינגווינים כאחד!) ולהגיש להורים את המאכלים.

על נורית זרחי

נורית זרחי נולדה בירושלים בשנת 1941 וגדלה בקיבוץ גבע. היא פרסמה יותר ממאה ספרי ילדים, שירה, פרוזה ומסות.

כדאי לבקש מהילדים לחפש את הספרים בבית או בספרייה ולערוך תערוכה של הספרים שלה בכיתה.

זרחי זכתה בפרסים ספרותיים רבים, ביניהם פרס ביאליק, פרס יהודה עמיחי, פרס לאה גולדברג, עיטור אנדרסן לספרות ילדים ונוער ואחרים. ב-2014 זכתה בפרס מפעל חיים לספרות ילדים ונוער ע"ש דבורה עומר.

בין ספריה האהובים: "נמר בפיג'מה של זהב", "מחלת הגעגועים של סולי", "להתראות באנטארקטיקה", "דודה מרגלית נפלה אל השלולית", ורבים אחרים.

נורית מספרת על הכתיבה שלה: "כשאני כותבת אני חושבת על ילדוטי שלי. הכל קורה בילדות. כל המפתחות מונחים שם".